

СХВАЛЕНО

Засідання педагогічної ради
Запорізької гімназії № 24
Запорізької міської ради
Протокол № 9 від 31.08.2023

и

123

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Запорізької гімназії № 24
Запорізької міської ради
від 31.08.2023 № 50 р

Директор гімназії

Володимир КУЛИК

ПОЛОЖЕННЯ

**про забезпечення дотримання академічної доброчесності
у Запорізькій гімназії №24
Запорізької міської ради**

м.Запоріжжя

2023

1. Загальні положення

1.1. Положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності у Запорізькій гімназії № 24 Запорізької міської ради (далі - Положення) визначає основні принципи, механізми забезпечення академічної доброчесності, порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності, види академічної відповідальності педагогічних працівників та учнів за конкретні порушення академічної доброчесності.

1.2. Це Положення розроблене відповідно до Конституції України, Закону України «Про повну загальну середню освіту», з урахуванням вимог Закону України «Про освіту», інших нормативно-правових актів та Статуту Запорізької гімназії № 24 Запорізької міської ради.

1.3. Мета Положення полягає у дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності закладу загальної середньої освіти (освітній, науковій, виховній тощо), підтримки особливих взаємовідносин між науково-педагогічними, педагогічними працівниками та здобувачами загальної середньої освіти, запобігання порушення академічної доброчесності.

1.4. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній (навчальній), науковій та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

2. Поняття та принципи академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. Для забезпечення академічної доброчесності в закладі загальної середньої освіти необхідно дотримуватися наступних принципів:

- демократизм;
- законність;
- верховенство права;
- соціальна справедливість;
- пріоритет прав і свобод людини і громадянина;
- рівноправність;
- гарантування прав і свобод;
- науковість;
- професіоналізм та компетентність;
- партнерство і взаємодопомога;
- повага та взаємна довіра;
- відкритість і прозорість;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.3. Заклад загальної середньої освіти здійснює свою діяльність окремо від політичних уподобань, партій, релігійних об'єднань та рухів у будь-якій формі організації.

2.4. Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними та педагогічними працівниками передбачає:

- дотримання норм Конституції України;
- дотримання норм чинного законодавства України в сфері освіти та загальної середньої освіти;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- дотримання норм законодавства України про авторське право;
- повагу до осіб, які здобувають освіту, до їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин;
- об'єктивне та неупереджене оцінювання знань та вмінь здобувачів загальної середньої освіти;
- якісне, вчасне та результативне виконання своїх функціональних обов'язки;
- впровадження у свою діяльність інноваційних методів навчання;
- відповідно до вимог законодавства підвищення своєї кваліфікації;
- дотримання правил посилання на джерела інформації у разі використання відомостей, написання методичних матеріалів, наукових робіт тощо;
- відсутність розголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян;
- надання достовірної інформації;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами загальної середньої освіти;
- уникнення приватного інтересу та конфлікту інтересів;
- несення відповідальності за порушення академічної доброчесності;
- негайного повідомлення адміністрації закладу загальної середньої освіти у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним і суспільним інтересам, що охороняються законом;
- тощо.

2.5. Дотримання академічної доброчесності здобувачами загальної середньої освіти передбачає:

- дотримання норм Конституції України;
- дотримання норм чинного законодавства України в сфері освіти та загальної середньої освіти;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- дотримання норм законодавства України про авторське право;
- повагу до науково-педагогічних та педагогічних працівників;
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- самостійне виконання навчальної роботи для оцінювання, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;
- повагу честі і гідності інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від ваших;
- присутність на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- використання у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених та

достовірних джерел інформації та грамотного посилання на них;

- відсутність фальсифікації або фабрикування інформації, наукових результатів з їх наступним використанням у роботі;

- відсутність пропозиції хабаря за отримання будь-яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності;

- відсутність здійснення або заохочування будь-якими способами зміни отриманої

- академічної оцінки;

- несення відповідальності за порушення академічної доброчесності;

- негайне повідомлення адміністрації Запорізької гімназії № 24 у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам, що охороняються законом.

3. Організація роботи Комісії з питань академічної доброчесності

3.1. З метою виконання норм цього Положення в закладі загальної середньої освіти створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі - Комісія).

3.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації закладу загальної середньої освіти щодо накладання відповідних санкцій.

3.3. Заяви розглядаються і вирішуються комісією у термін не більше п'ятнадцяти днів від дня їх надходження, а ті, які не потребують додаткового вивчення, — невідкладно, але не пізніше п'яти днів від дня їх отримання. Якщо в п'ятнадцятиденний термін вирішити порушені у зверненні питання неможливо, керівник закладу освіти або його заступник встановлюють необхідний термін для його розгляду, про що повідомляється особі, яка подала заяву. При цьому загальний термін вирішення питань, порушених у заяві, не може перевищувати одного місяця сорока п'яти днів.

3.4. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством в сфері освіти та загальної середньої освіти, нормативно- правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом закладу загальної середньої освіти, Правилами внутрішнього розпорядку закладу загальної середньої освіти, іншими нормативними (локальними) актами закладу загальної середньої освіти та цим Положенням.

3.5. Склад Комісії затверджується наказом директора закладу загальної середньої освіти за поданням рішення колегіального органу управління закладу.

3.6. До складу Комісії входять науково-педагогічні та педагогічні працівники.

3.7. Будь-який працівник закладу загальної середньої освіти, здобувач загальної середньої освіти закладу загальної середньої освіти може звернутися до Комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень.

3.8. Комісія зі свого складу обирає Голову, заступника та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності Голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

3.9. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть бути чергові, що проводяться у строки визначені планом роботи та позачергові, що

скликаються при необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

3.10. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

3.11. Засідання Комісії оформляється протоколом, який підписує Голова та секретар.

3.12. Комісія, не менше одного разу на рік, звітує про свою роботу перед колегіальним органом управління закладу.

3.13. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, клас, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

3.14. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення Кодексу академічної доброчесності.

3.15. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

3.16. Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;

- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;

- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів загальної середньої освіти;

- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та наукової діяльності;

- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність Запорізької гімназії № 24;

- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення;

- інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних актів закладу загальної середньої освіти.

4. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

4.1. За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності згідно з вимогами чинного законодавства України.

4.2. Формами проявів академічної недоброчесності є:

- академічний плагіат;

- академічне шахрайство;

- виконання на замовлення та (або) продаж текстів (контрольних, робіт, досліджень і навчальної літератури);

- порушення методики виконання досліджень;

- академічна фальсифікація та фабрикація;

- публікація вигаданих результатів досліджень, будь-яких даних з питань освітнього процесу;

- приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам без узгодження з іншими учасниками авторського колективу або внесення до списку авторів наукової чи навчально-методичної праці осіб, які не брали участь у створенні продукту;

- академічний обман;

- академічне хабарництво;

- конфлікт інтересів;

- приватний інтерес;

- службова недбалість;

- зловживання впливом.

4.3. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства, без належного оформлення посилань. Використання запозичених текстів у письмових роботах допускається за умови, що зазначені всі джерела запозичень. Перевірці на академічний плагіат підлягають:

- навчальні (МАН роботи (проекти), реферати тощо), науково- методичні праці (підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій);

- монографії та інші роботи, що вимагають рекомендації колегіального органу управління закладу до видання, а також дистанційні курси. Організацію перевірки вищезазначених матеріалів здійснюють колегіальний орган управління закладу.

- рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів.

Організацію перевірки здійснюють головні редактори наукових журналів (відповідальні секретарі) та керівники структурних підрозділів, які організовують відповідні заходи.

Форми академічного плагіату:

- використання у власному творі чужих матеріалів (зображень, тексту), у тому числі з мережі Інтернет, без належних посилань;

- пара фраз або цитування матеріалу, створеного іншою особою, як опублікованого, так і ні, без належного дотримання правил цитування;

- спотворене представлення чужих ідей, їх синтез або компіляція з першоджерел;

- представлення в якості власного твору (есе, робіт МАН, тез, статті тощо) матеріалу, що був отриманий з Інтернету або від третіх осіб в обмін на фінансову винагороду / послугу чи соціальні зв'язки.

4.4. Академічне шахрайство передбачає будь-які дії учасників освітнього процесу змістом яких є:

- посилання на джерела, які не використовувалися в роботі;

- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо);

- проходження процедур контролю знань підставними особами;

- списування - використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання;

- повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, індивідуальної, тощо);

- повторна публікація своїх наукових результатів;

- складання іспиту чи заліку іншою особою.

4.5. Академічний обман – надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу.

4.6. Академічне хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі. В свою чергу, неправомірна вигода-це грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав.

4.7. Конфлікт інтересів - наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

4.8. Приватний інтерес – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими поза службовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях.

4.9. Службова недбалість - невиконання або неналежне виконання службовою особою своїх службових обов'язків через несумлінне ставлення до них, що завдало істотної шкоди охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам окремих юридичних осіб.

4.10. Зловживання впливом - пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.

4.11. За порушення правил академічної доброчесності науково - педагогічні та педагогічні працівники притягуються до таких форм відповідальності:

- дисциплінарної;
- адміністративної та кримінальної;
- відмові у підвищенні кваліфікаційної категорії чи отриманні педагогічного звання;
- позбавленні кваліфікаційної категорії чи педагогічного звання;
- позачерговій атестації;
- інших форм відповідно до вимог чинного законодавства України. Порушення норм цього

Положення може передбачати накладання санкцій, в т.ч. звільнення з роботи, за поданням Комісії з питань академічної доброчесності.

4.12. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі загальної середньої освіти притягуються до таких форм відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо);
- попередження;
- відрахування із закладу загальної середньої освіти тощо.

5. Попередження академічної недоброчесності

5.1. Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності у закладі загальної середньої освіти використовується наступний комплекс профілактичних заходів:

- інформування здобувачів загальної середньої освіти, науково- педагогічних та педагогічних працівників про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;

- розповсюдження методичних матеріалів;

- проведення семінарів із здобувачами загальної середньої освіти з питань інформаційної діяльності закладу загальної середньої освіти, правильності написання робіт МАН, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;

- ознайомлення здобувачів загальної середньої освіти й науково- педагогічних працівників та педагогічних працівників із цим Положенням;

- експертна оцінка та (або) технічна перевірка (за допомогою спеціалізованих програмних засобів) щодо ознак академічного плагіату в МАНівських дослідженнях, підготовлених до захисту тощо.

6. Заключні положення

6.1. **Положення** ухвалюється педагогічною радою закладу більшістю голосів і та вводиться в дію наказом директора Запорізької гімназії № 24 Запорізької міської ради.

6.2. Навчальний заклад забезпечує публічний доступ до тексту **Положення** через власний офіційний сайт.

6.3. Зміни та доповнення до **Положення** вносяться за рішенням педагогічної ради та вводяться в дію наказом директора закладу.